

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

8. De vi & effectu Promissorii juramenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](#)

vam ferre reum vel absolvendo vel condemnando, d. i. Admonendi D. eod. * 3. Ita tamen, quod sententia hujusmodi, licet in rem judicata transiverit, rescindi possit praetextu novorum instrumentorum, modò per ea juramentum necessarium quod sententia latae caussam dedit falso præstum fuisse, plenè & sine alterius adminiculo probeatur, d. i. Admonendi in principe. Ratio est, quia tale juramentum non defertur ex pacto litigantium, sed officio Judicis, etiam invito adversario, aduersus quem sententia lata est & qui petit eam rescindi. Par modo talis sententia per novos testes, id est, non productos antea, rescindi potest, quia testes appellatione instrumentorum continentur, l. i. D. De fidei instrumento.

4. Præterea supradictorum juramentorum ea est vis, quod ad rei judicata exemplum ex iis: Etori juranti Prætoria in factum actio acquiratur, ad consequendum id, quod sibi deberi juravit, l. A. Etori Cod. eod. §. Item si quis instituit. De actionib. Neque in hac actione queritur, an debetur id, quod petitur, sed an juratum sit, quia ex juramento præstito deberi constat, l. Nam postea quam 9. §. i. l. non erit §. dolo D. eod. Nam sicut res judicata pro veniente habetur, ita & juramentum, et si falso præstatum sit, pro veritate accipitur, cum habeat maiorem auctoritatem, quam res judicata, l. 2. D. eod. Reo vero ex hujusmodi juramento v. g. si juraverit se non debere, quod petitur, non actio, sed exceptio acquiritur, d. i. Nam postea quam §. 1. ad actoris intentionem, etiam ante litis contestationem seu ingressum, perimendam, e. i. De litis contestat. in 6. Nisi talis exceptio jurisurandi alio rem in daginam postularet nam tum litis postmodum subsequentis ingressum non impediret, d. i. Nam postea quam in princ.

5. Et hoc quidem obtinet, quando delato vel relato prius ab adversario juramento, eo modo quod delatum vel relatum est actor vel reus continentijuravit, vel faltem delatum aut relatum in continentijuscepit; & post dilatationem ad deliberandum, sibi ex justa causa concessam, illud præstitum, l. Iurisurandum 34. in princ. D. eod.

6. Neque adhuc, ut supradicta locum habent, refert, an delato vel relato scilicet juramento juratum sit, an vero ei, qui paratus erat jurare, remissum, d. i. Nam postea quam §. i.

quia haec actio & exceptio non tam oritur ex jurejurando, quam ex conventione; quia non minus remissum, quam praestito juramento, locum habet. Nec rursus refert, an à Judice, an à parte, in judicio vel extra judicium, delatum sit Glosa in l. 1. A. Etori Cod. eod. Quin & procuratoris, & advocati juramentum legitimè præstitum, actori actionem & reo exceptionem pati.

7. Observandum autem hic, quod, quando causa expressa, ex qua, v. g. ex empto, fibi debitum assentit, actor jurat, non tantum in factum ex jurejurando oriatur actio, sed & utilis ex contractu, quem jurat, l. Si duo §. si quis juravit D. eod. Quando vero nulla causa expressa iuratur, sola actio in factum oritur. Excepto, quod in rei vindicatione utraque actio oriatur, & in factum ex jurejurando, & utilibus in rem, sive causam, unde dominium nactus est, expressum, hoc non d. i. Nam postea quam in fine. Ratio diversitatis est inter actionem in personam & actionem in rem, quod dominium non possit nobis nisi una causa competere: & proinde de ea sola causa iurat esse intelligitur, etiam si non fuerit expressa. At vero idem lepius & ex pluribus casis potest nobis deberi, & ideo de nulla causa ratione intelligitur.

§. VIII.

De vi & effectu promissori jura- menti.

1. Induit obligationem ad sui observationem.
2. Premissionem & contrahendum confirmat.
3. Juramentum quando dicatur valendum & obligare ad sui observationem.
4. Quando confirmare contractum.
5. 6. 7. Discrimen inter haec duo.

1. Uramenti Promissori effectus in primis est, inducere obligationem ad sui observationem, dummodo vera & seriā atque absolute intentione sit emissum, & reliqua adhuc ad validitatem ejus requisita; licet etiam illudmittens ex eo obligari nolit: quia non magis in potestate est hominis, impetrare, ne juramentum, vera & seriā intentione jurandipræstitum, obliget, quam sit in ejus potestate, impetrare exiunctionem domus vel stuprum, posse, quod ei de facto ignem applicet, licet maximè nolit exiuri. Nam sicut ex igne appositio sequitur peccataria exstatio: ita ex juramento, via INDE: